

ת"פ 518/11/19 - מדינת ישראל נגד אלי עבוד

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 518-11-19 מדינת ישראל נ' עבוד

בפני
כבוד השופטת רונית בש
מדינת ישראל
בעניין:

המאשימה

נגד

הנאשם

אלי עבוד

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 333 ו- 335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש והוסכם כי כל צד יהא רשאי לטעון כראות עיניו.

כתב האישום המתוקן (להלן גם: כתב האישום)

2. מ"ס (להלן: מ') הוא בנו של ע"ס (להלן: ע') וביחד המתלוננים) והם מתגוררים באותו בית בכפר יאסיף (להלן: הבית). בין הנאשם ובין המתלוננים לא קיימת היכרות מוקדמת. ביום 19/10/19 בשעה 09:00 לערך אירעה תאונת דרכים בין רכב בו נהג מ' ובין רכבו של הנאשם, וכתוצאה מכך נפגע רכבו של הנאשם. על רקע האמור התפתח עימות מילולי ופיזי בין הנאשם ובין מ' (להלן: האירוע הקודם). ביום 22/10/19 סמוך לפני השעה 21:08 נסע הנאשם ברכבו (להלן: הרכב) אחרי הרכב שהסיע את מ' אל קרבת הבית. בשעה 21:08, לאחר שמ' ירד מהרכב שהסיע אותו והחל ללכת ברגל לכיוון הבית, רץ הנאשם אחריו, אחז בצווארו בשתי ידיו, הרים אותו גבוה באוויר והפיל אותו על הרצפה בחוזקה. בעוד מ' שוכב על הרצפה, גרר אותו הנאשם מספר מטרים על האספלט והכה אותו באגרופים לראשו ובעט בו בכל חלקי גופו. שכנים שהגיעו למקום לשמע צעקותיו של מ' תפסו בנאשם וניסו להרחיקו מעל מ', אך הנאשם המשיך לתקוף את מ', עד שלבסוף עלה בידי השכנים להרחיקו, ואז עזב את המקום.

באותו מועד וסמוך לשעה 21:15 חזר הנאשם ברכב אל הבית כדי לבקש סליחה מאחד השכנים. ע' יצא מהבית כשהוא מחזיק תרמוס בידו אותו זרק לעבר הרכב שבו ישב הנאשם. התרמוס לא פגע בנאשם או ברכב. הנאשם המשיך לנסוע מספר מטרים, עצר וירד מהרכב כשהוא מחזיק אלה בידו, אמר "תשמעו ממני את הסיפור" והתקרב לעבר ע'. ע' התקרב אל הנאשם בעודו מחזיק את התרמוס ביד והיכה באמצעותו את הנאשם בפניו. בשלב זה הכה הנאשם את ע' באמצעות האלה פעמיים, ביד ימין ובראש. כתוצאה מכך, נפל ע' ארצה. ע' הרים את התרמוס מהרצפה וזרק אותו לכיוון הנאשם אך לא פגע בו. הנאשם עלה לרכב ועזב את המקום.

כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמו למ' שבר קווי פריאטו-פרונטלי אשר מערב את הקיר הלטרלית של ארובת עין

שמאל, סימני חבלה באזור טמפורלי שמאלי, שפשופים וסימני חבלה בפנים, בצוואר, בידים וברגליים.

כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמו לע' חתך בקרקפת פריאטלית בעומק 5 ס"מ, שבר באמת היד מימין שחייב ניתוח. המתלוננים אושפזו בבית החולים למשך 5 ימים וטופלו בין היתר בקיבוע השבר, תפירה וחבישות.

תסקיר שירות המבחן

3. תסקיר שירות המבחן מלמד כי הנאשם בן 27, רווק, וכי הוא שוהה בתנאי מעצר בית מלא בבית הוריו. הנאשם סיים 12 שנות לימוד. לדבריו, בכיתה ז' החליטו הוריו להעבירו לבית ספר אחר על רקע יחס משפיל שספג בבית הספר בכפר נוכח היות אביו איש צד"ל. עם סיום לימודיו, התנדב הנאשם לחיל הים ושרת כלוחם. אולם, בעקבות בעיות בריאותיות הוחלט להוריד לו את הפרופיל הצבאי והוא הועבר מתפקידו כלוחם לתפקיד אחר. הנאשם תאר כי נפגע קשות מההחלטה הנ"ל ועל כן ערק משירותו הצבאי. בגין עריקותו נשפט הנאשם והוא ריצה שתי תקופות מאסר בכלא צבאי לתקופה מצטברת של 27 יום. בהמשך, הועבר הנאשם לשרת בתפקיד לוגיסטי עד תום תקופת שירותו הצבאי. הנאשם שיתף כי העברתו מתפקיד לוחם הייתה עבורו נקודת שבר ולדבריו חווה אותה כפגיעה משמעותית. עם שחרורו מצה"ל עבד הנאשם במסגרת עבודה מועדפת כמאבטח ואף החל במיונים להתגייס למשטרת ישראל. בעיצומו של התהליך, החליט הנאשם לעזוב את תהליך הגיוס, זאת לדבריו על רקע העובדה שאמו חלתה במחלה קשה ורצונו לסייע למשפחה.

4. שירות המבחן התרשם מאורח החיים המתפקד והיציב שניהל הנאשם לאורך חייו, המעיד על יכולתו וכוחותיו הפנימיים. עם זאת, התרשם שירות המבחן, כי במצבי דחק קיצוני עלול הנאשם להגיב באימפולסיביות תוך אובדן שליטה וללא הפעלת שיקול דעת אף כי אין לנאשם דפוסי עבריינות מושרשים.

5. בהתייחס לעבירה, לקח הנאשם אחריות פורמאלית לביצועה. לדבריו, התנהגותו של המתלונן שקילל והעליב אותו באירוע, גרמה לו לחוש מושפל ופגוע ומתוך תחושות אלו פעל כאמור בכתב האישום. אשר לפגיעה באביו של המתלונן, סיפר הנאשם כי הגיע למקום במטרה להתנצל, אך נוכח התנהגותו של האב חש תסכול ותקף גם אותו. בשיחה עמו, הביע הנאשם צער וחרטה על מעשיו וציין כי כיום הוא מבין שיכול היה לפעול אחרת. עוד סיפר הנאשם כי ניסה לגבש עם המתלוננים הסכם סולחה, אולם ההסכם טרם גובש נוכח דרישת המתלוננים לפיצוי בסכום גבוה. שירות המבחן התרשם, כי אמנם, הנאשם משליך חלק מהאחריות למעשיו על המתלוננים, אך בד בבד, הוא מצליח, במידה מסוימת, להתחבר לחומרת מעשיו ואף להביע אמפטיה כלפי המתלוננים. בשקלול הגורמים, מעריך שירות המבחן כי רמת הסיכון להישנות עבירת אלימות ע"י הנאשם היא בינונית ברמת מסוכנות בינונית.

6. עוד עולה מתסקיר שירות המבחן, כי הנאשם הביע נכונות להשתלב בהליך הטיפול הקבוצתי שהוצע לו ומיועד למבצעי עבירות אלימות. שירות המבחן מעריך, כי הנאשם עשוי להפיק תועלת מהליך טיפולי, כאמור, ובכך יופחת הסיכון להישנות ביצוע עבירה דומה בעתיד. לפיכך, ממליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו מבחן למשך 18 חודשים, תוך שמובהר כי הנאשם ישולב במהלך השבועות הקרובים, עם חזרת המפגשים הקבוצתיים לסדרם, בהליך טיפולי

קבוצתי. עוד מומלץ להשית על הנאשם עונש של מאסר בפועל שניתן יהא לרצותו בעבודות שירות ולחייבו בתשלום פיצויים למתלוננים. שרות המבחן מעריך כי שילוב בין ענישה מוחשית לבין התערבות טיפולית עשוי לחדד לנאשם את גבולותיו החיצוניים והפנימיים ולעזור למזער באופן משמעותי את הסיכון להישנות עבירה.

ראיות הצדדים וטיעוניהם לעונש

7. במסגרת ראיות המאשימה לעונש הוגש בהסכמה הדיסק ובו הסרטונים המתעדים את האירועים מושא כתב האישום (1/ט).

במסגרת ראיות ההגנה לעונש העידה הגב' נאדיה אבו חילו (להלן: נאדיה). נאדיה סיפרה כי היא דודתו של הנאשם וכן כי הנאשם גדל בביתה והיא מכירה אותו היטב. נאדיה דיברה בהרחבה על אופיו הטוב של הנאשם תוך שהדגישה כי המעשים בהם הודה והאלימות בה נקט, אינם מאפיינים את אופיו הטוב ורחוקים מעולמה התרבותי של המשפחה. עוד סיפרה נאדיה על מצבה הבריאותי הקשה של אחותה, אמו של הנאשם שחלתה בסרטן ואף עברה לאחרונה אירוע מוחי קשה שהותירה נכה ועיוורת. לדברי העדה, מצבה הקשה של האם משליך על בנה הנאשם הכואב את מצבה. בסופו של דבר, ביקשה נאדיה כי הנאשם לא יישלח לריצוי מאסר בכלא נוכח מצבה הקשה של האם הזקוקה לנאשם שהוא כל עולמה.

8. באת-כוח המאשימה הגישה את טיעוניה לעונש בכתב (2/ט) והוסיפה וטענה בעל-פה בדיון בפניי. בטיעוניה לעונש סקרה המאשימה את עובדות כתב האישום המתוקן וצינה כי מדובר באירוע אחד לצורך קביעת מתחם העונש ההולם. עוד נטען כי הערכים החברתיים הנפגעים כתוצאה מביצוע העבירה של חבלה חמורה, הינם שמירה על החיים ושלמות הגוף. באת-כוח המאשימה, בהתייחס לנסיבות ביצוע העבירה, טענה כי הנאשם תקף את המתלוננים בפראות, בגסות ובעוצמה וכי הוא זה שהחל את מסכת האלימות בכך שתקף את המתלונן מ', כמתואר בכתב האישום המתוקן. צוין כי העובדה שהנאשם המשיך במעשיו על אף שהשכנים ניסו לעצור אותו, מעידה על העדר מעצורים וריסון. עוד נטען כי הנאשם תקף את ע' באמצעות אלה פעמיים ובכך הסלים את האירוע. לטענת המאשימה, לא הצדיקה האלימות שהפגין ע' כלפי הנאשם את מעשיו החמורים לאחר מכן.

9. באת-כוח המאשימה הוסיפה וטענה כי מעשיו של הנאשם גרמו לשני המתלוננים לחבלות קשות והשניים אושפזו בבית החולים. עוד צוין כי העובדה שמכותיו של הנאשם כוונו לפלג גופם העליון של המתלוננים מצביעה על הנזק הפוטנציאלי החמור שיכול היה להיגרם להם, וכך גם העובדה שהנאשם נקט באלימות כלפי ע' תוך שימוש באלה. נטען כי מעשיו של הנאשם מעידים על התנהלות עבריינית, על מסוכנות גבוהה ועל זלזול בחיי אדם.

10. באת-כוח המאשימה סקרה פסקי דין שונים להמחשת מדיניות הענישה הנוהגת (3/ט), ובסיכומי של דבר, טענה למתחם עונש הולם הנע בין 3 שנות מאסר בפועל ל-5 שנות מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה של מאסר על תנאי, פיצוי משמעותי למתלוננים וקנס כספי.

11. באת-כוח המאשימה ביקשה מבית המשפט שלא לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם מטעמים של שיקום, כמומלץ בתסקיר שירות המבחן. נטען לעניין זה כי אין אינדיקציה במקרה שבפנינו לכך שהנאשם עבר שינוי הנותן את אותותיו במישורי חייו השונים ובדרך החשיבה שלו שהובילה אותו לביצוע העבירה. נטען עוד כי הנאשם משליך חלק מהאחריות על המתלוננים, כי קיבל אחריות פורמאלית לביצוע העבירה וכי שירות המבחן מעריך רמת סיכון ומסוכנות ברף בינוני. לטענת המאשימה, הנאשם לא החל כלל את ההליך הטיפולי ואין זה המקרה לסטות ממתחם העונש ההולם. לשיטתה, לא קיימים בענייננו סיכויי שיקום מובהקים ובכל מקרה, שיקולים אלו אינם עומדים לבדם ולצדם קיים גם אלמנט ההרתעה נוכח הנזקים שנגרמו ושיכולים היו להיגרם. בהתייחס לעדות דודתו של הנאשם לעניין אופיו הטוב של הנאשם, ציינה באת-כוח המאשימה כי יש לזכור כי מדובר באירוע אלימות מתמשך ולא במעידה חד-פעמית וכן יש לזכור כי המתלוננים נפגעו קשות ממעשיו של הנאשם וגם הם כואבים את כאבם.

12. בסיכומו של דבר, ביקשה המאשימה למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם המתבקש על ידה, וזאת נוכח עברו הפלילי הנקי של הנאשם. לצד עונש המאסר בפועל, מבקשת המאשימה להשית על הנאשם מאסר על תנאי ופיצוי לטובת המתלוננים.

13. בפתח טיעוניו לעונש ציין הסנגור את הודאת הנאשם לאחר תיקון כתב האישום המגלמת בחובה, מלבד החיסכון בזמן השיפוט, גם לקחת אחריות. הסנגור הוסיף וציין, כי הנאשם שהה במעצר של ממש מיום 22/10/19 עד ליום 27/11/19, אז שוחרר למעצר בית מלא בכפר ראמה שהועתק, בהסכמת המאשימה, נוכח ההחמרה במצבה הבריאותי של אמו של הנאשם, לבית הוריו של הנאשם, שם הוא שוהה עד היום.

14. הסניגור התייחס בטיעוניו לחרטת הנאשם ולאמפטיה שהוא חש כלפי המתלוננים, וזאת תוך שטען כי לא ניתן להתעלם מחלקם של המתלוננים באירוע כפי שעולה מכתב האישום המתוקן. עוד נטען להעדר תכנון מצדו של הנאשם, דבר שבא לידי ביטוי בתיקון כתב האישום המלמד על מפגש אקראי ולא מתוכנן. בנוסף, ביקש הסניגור לתת לקולה את הדעת לכך שהנאשם, אשר חש חרטה על מעשיו, חזר למקום כדי לבקש סליחה. נטען כי הנאשם הותקף ע"י ע' באמצעות תרמוס ולכן נאלץ להשתמש באלה. הסניגור הבהיר כי ההגנה אמנם אינה טוענת להגנה עצמית, אך ביקש לראות את המקרה דנן כקרוב לסייג של הגנה עצמית ולמצער להתחשב לקולה בכך שהנאשם הותקף ע"י ע' לפני שהשתמש באלה. עוד ביקש הסנגור להתחשב בכך שהנאשם תקף את מ' באמצעות ידיו בלבד.

15. במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הדגיש הסניגור את מצבה הבריאותי הקשה של אמו של הנאשם, תוך שטען כי הנאשם הוא האדם היחיד המסייע לה. עוד הפנה הסניגור לאמור בתסקיר שירות המבחן, תוך שטען כי הנאשם ניהל אורח חיים תקין וסטה מהנורמות עליהן חונך על רקע הדחק הרגשי שחש בשל מצבה הבריאותי של אמו. נטען כי לאחר מעצרו של הנאשם, הגיעו המתלוננים לביתו על מנת לערוך "סולחה" וישרו ביניהם את ההדורים, אך נוכח ההתדרדרות במצבה הבריאותי של אמו של הנאשם, הסדר הסולחה לא הושלם ולא גובשה הסכמה בין הצדדים לעניין רכיב הפיצוי. בהמשך לכך, הביע הסניגור הסכמה כי במסגרת רכיב גזר הדין, יושת על הנאשם פיצוי לטובת נפגעי העבירה בסכום שייקבע לפי שיקול דעת בית המשפט. לעניין גובה הפיצוי התבקש בית המשפט לתת דעתו לחלקם של המתלוננים באירוע ולכך שנגדם לא הוגש כתב אישום.

16. בסיכומי של דבר, ולאחר שהגיש פסיקה מטעמו וכן מסמכים רפואיים לעניין מצבה הרפואי של אמו של הנאשם (נע/1), טען הסניגור כי מהפסיקה שהגיש עולה כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר שניתן יהא לרצותם בעבודות שירות ועד למספר חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. לחילופין, ובמידה ויקבע בית המשפט מתחם עונש הולם שונה, ביקש הסניגור לסטות ממתחם העונש ההולם נוכח האמור בתסקיר שירות המבחן ובהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה.

17. להלן אביא כלשונם את דברי הנאשם בדיון בבית המשפט:

עם כל הכבוד, אני מאוד מאוכזב מעצמי על מה שעשיתי ועל מה שהיה, טעיתי, זה יישאר לי כתם לכל החיים ואני מאוד מאוד מצטער על מה שהיה. חשוב לי, האופי שלי לא ככה, המעשים שלי לא ככה, ההורים שלי גידלו אותי אחרת. אבל אני כבר כמעט 3 שנים סובל משקולת וגורר משקולת שזה המצב של אמא. המצב של אמא, יש לה סרטן בדם וזה מאוד קשה מה שאני עברתי וכל האירוע הוא בגלל מה שקרה, הכל היה קללות ואני איבדתי שליטה על עצמי. זה יישאר לי כתם לכל החיים. בחיים אני לא אעבור על זה, ואני מאוכזב מעצמי שאני מוגדר עכשיו כעבריי, מוגדר כאלים, זה לא המעשה שלי. אני תרמתי ועשיתי צבא והיה לי גם גיוס דרך המשטרה ויתרתי על זה בגלל המצב של אמא. אמא לא מזמן עברה אירוע מוחי, עברנו חודש וחצי בבית החולים, היא מאוד מאוד סובלת. אם יש אפשרות שיוטל עלי עונש של עבודות שירות.

דין והכרעה

18. תיקון מס' 113 לחוק העונשין מתווה את העיקרון המנחה את ביהמ"ש בבואו לגזור דינו של נאשם שהינו, לפי סעיף 40 לחוק העונשין, עיקרון ההלימה, לפיו צריך להתקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. יחס זה מבטא, למעשה, את עיקרון הגמול (ראה ע.פ. 1523/10 פלוני נ' מדינת ישראל, 18/4/12). סעיף 40 לחוק העונשין קובע, כי על ביהמ"ש לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם, בהתאם לעיקרון המנחה הנ"ל. לשם כך, יתחשב ביהמ"ש בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הכלולות בסעיף 40 לחוק העונשין.

19. הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, בגינה קבע המחוקק עונש מרבי של 14 שנות מאסר, הוא ביטחונו ושלומו של אדם, כמו גם זכותו לשלמות גופו ולהגנה על גופו. להמחשת הערך הנ"ל יפים הדברים הבאים, כפי שנאמרו זה מכבר בע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן (10/11/2009): "יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד".

20. תופעת אלימות הפכה, למרבה הצער, לחזון נפרץ במקומותינו וראוי כי בית המשפט יתרום את תרומתו לצורך מלחמה בתופעה קשה זו. האינטרס הציבורי דורש את מיגורה של תופעה זו מהשורש, בדרך של החמרה בענישה, כל שכן כשמדובר בעבירות אלימות המבוצעות, תוך שימוש בנשק, אם נשק חם ואם נשק קר.

21. במסגרת בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ראוי לציין, לחובת הנאשם, את העובדה שתקף בחלקו הראשון של האירוע את מ' בברוטליות ובעוצמה, השליכו לרצפה ובעודו שרוע עליה, הכה אותו באגרופים לראשו ובבעיטות בכל חלקי גופו, ולא חדל ממעשיו אף שהשכנים ניסו לעצור אותו, עד שבסופו של דבר הורחק על-ידם מהמקום. עם זאת, לקולה, יש לתת במידת מה את הדעת לכך שלאירוע שבפנינו קדם עימות מילולי וגופני שהתקיים הדדי בין הנאשם ובין מ', אם כי ברי כי אין בו כדי להצדיק את התנהלותו האלימה של הנאשם, מה גם שהאירוע הקודם אירע 3 ימים לפני האירוע הנוכחי. לחומרה אציין עוד כי עסקינן באלימות שהופנתה, בין היתר, לפלג גופו העליון של מ' והסבה לו חבלה חמורה שהצריכה את אשפוזו בבית חולים במשך 5 ימים. אלימות קשה המופנית כלפי ראשו של אדם אף ללא שימוש בנשק, עלולה להסתיים בתוצאה קשה. למרבה המזל, לא נגרם למ' במקרה דנן נזק גופני חמור יותר.

22. בחלקו השני של האירוע הנאשם הגיע למקום מגורי המתלוננים כשפניו לשלום, אולם הותקף ע"י ע', אביו של מ', כמתואר בכתב האישום המתוקן. לטובת הנאשם אציין, לפיכך, כי תקיפתו של ע' לא הייתה מתוכננת ובאה כתגובה לכך שהנאשם הותקף קודם לכן ע"י ע'. בד בבד חשוב להבהיר כי התנהלותו של ע' לא הצדיקה את תגובתו האלימה של הנאשם, אשר גרם לע' תוך שימוש בנשק קר לחבלה חמורה. בעטיו של הנאשם נותח ע' ואושפז אף הוא בבית חולים למשך חמישה ימים. כאן ראוי לציין כי הנזק הפוטנציאלי הטמון בשימוש בנשק קר, כדוגמת האלה בה עשה הנאשם שימוש, הוא רב ולמרבה המזל, גם לע' לא נגרם נזק גופני חמור יותר.

23. במסגרת סקירת מדיניות הענישה הנהוגה בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, תובא הפסיקה הבאה המלמדת על מנעד ענישה רחב בעבירה זו:

· בע"פ 5620/12 ג'ורבאן נ' מ"י (14/11/12) הותיר בית המשפט העליון על כנו עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, אשר הושת על המערער שהורשע, עפ"י הודאתו, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות (המערער חתך את פניו של המתלונן באמצעות חפץ ממתכת וכתוצאה מכך נגרמו למתלונן חתכים בפניו והוא נזקק לתפירתם בבית חולים).

· בע"פ 6186/12 סיסאי קסטה נ' מדינת ישראל (17/02/13) עסקינן במערער שהורשע, על פי הודאתו, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. המערער תקף את המתלונן בפניו, באמצעות בקבוק בירה, על רקע דין ודברים ביניהם כאשר שניהם היו בגילופין. למתלונן נגרמו שברים בעצמות הפנים ופגיעות נוספות בראשו. למערער היה עבר פלילי והתסקיר של שירות המבחן בעניינו לא היה חיובי. ביהמ"ש המחוזי הטיל עליו עונש של 30 חודשי מאסר בפועל. ביהמ"ש העליון דחה את הערעור.

· בת.פ. 20493-05-12 מ"י נ' טובין (7/10/13) הושת על נאשם, אשר הורשע בביצוע עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לצד עבירות של אימים ושיבוש מהלכי משפט, עונש של 24 חודשי

מאסר בפועל, בניכוי ימי המעצר, תוך קביעת מתחם עונש הולם הנע בין 12 ל- 48 חודשי מאסר בפועל. במקרה הנ"ל דובר בנאשם שנכנס לדירת המתלוננת, שלף אלה מברזל והחל להכותה, באמצעותה, בכל חלקי גופה, תוך איום עליה. לאותה מתלוננת נגרמו פגיעות קשות, לרבות שברים בידה השמאלית ופצעים וחתכים בקרקפת. עוד יצוין כי במקרה הנ"ל הודה הנאשם בן ה-23 בביצוע העבירות.

· בת.פ. 48881-12-12 מדינת ישראל נ' מחמוד גרדלי (7/10/13) עסקין במי שהיכה את חברו במוט ברזל, גרם לשבר בראשו ונדון, לאחר שהורשע מכוח הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, ל-6 חודשי מאסר בפועל בעבודות שירות, וזאת לאחר שנקבע בעניינו מתחם עונש הולם הנע בין 6 חודשי מאסר בפועל ל-30 חודשי מאסר בפועל.

· בע"פ 6484/14 תלחמי נ' מדינת ישראל (06/12/15) מדובר במערער נעדר עבר פלילי שהורשע בערכאה הדיונית בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. אותו מערער הטיח לעבר ראשו של המתלונן מוט מתכת עם קצוות מושחזים. המתלונן הגן בידו על ראשו וכתוצאה מכך נחבל בידו השמאלית באופן שהצריך ניתוח. ביהמ"ש המחוזי גזר על אותו מערער 21 חודשי מאסר בפועל ופיצוי למתלונן בסך 30,000 ₪. ביהמ"ש העליון דחה את הערעור וקבע כי בנסיבות העניין ביהמ"ש המחוזי לא חרג ממתחם העונש הראוי ואף בתוך המתחם לא החמיר יתר על המידה עם המערער.

· בע"פ 7475/14 מהדי נ' מדינת ישראל (25/12/14) הורשע המערער בערכאה הדיונית, מכוח הודאתו, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בין המערער ובין המתלונן התפתח ויכוח על רקע עקיפת המתלונן את רכבו של המערער. המערער יצא מרכבו, דחף את המתלונן ובהמשך היכה אותו באמצעות כלי עבודה ממתכת. כתוצאה ממעשיו של המערער, נשברו למתלונן שלוש שיניים ונגרם לו חתך בשפתו העליונה שאוחה ע"י תשעה תפרים. ביהמ"ש המחוזי הטיל עליו 24 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון הפחית את עונשו ל-20 חודשי מאסר בפועל, בשל השהיו הניכר של יותר משנתיים וחצי, ממועד ביצוע העבירה עד להגשת כתב אישום וכן בהינתן פרק זמן של יותר מארבע וחצי שנים עד למתן גזר הדין.

· בע"פ 583/14 רשד חרבוש נ' מדינת ישראל (26/1/14) מדובר במי שהורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות בכך שחבט במתלונן בשרשרת ברזל בפניו. כתוצאה מהמעשים המתלונן איבד את הכרתו, נחבל בעינו ונותח פעמיים. דובר בנאשם צעיר כבן 22, ללא עבר פלילי. בית המשפט קבע מתחם שבין 1-4 שנות מאסר בפועל והשית 30 חודשי מאסר בפועל, עונש שבערעור הופחת ל-24 חודשי מאסר בפועל.

· בת"פ 258-10-15 מדינת ישראל נ' מוחמד מוסטפא (12/1/16) עסקין במי שהורשע, מכוח הודאתו, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ועליו הושת עונש של 6 חודשי מאסר בפועל

בעבודות שרות. הנאשם הנ"ל היכה את המתלונן באמצעות כבל, וכתוצאה מכך נחבל המתלונן בעינו ונזקק לניתוח. לחובת אותו נאשם עמדה הרשעה קודמת בעבירות נשק ולזכותו צוין כי מדובר בבחור צעיר ממשפחה נורמטיבית שניהל אורח חיים נורמטיבי וכן צוין דבר עריכת סולחה בין הצדדים. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 חודשי מאסר בפועל עד ל-36 חודשי מאסר בפועל והושת על הנאשם, כאמור, עונש במדרג התחתון.

בת"פ 4163-10-18 מדינת ישראל נגד איאלאו (16/4/19) הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בין הנאשם לבין המתלונן, שלא הייתה ביניהם היכרות קודמת, התפתח ויכוח בקיוסק בו שהו שנמשך על המדרכה סמוך לקיוסק. במהלך הוויכוח, מחוץ לקיוסק, שלף הנאשם חפץ חד שהיה ברשותו, דקר את המתלונן חמש דקירות בירך שמאל ועזב את המקום. כתוצאה מהדקירות נגרמו למתלונן פציעה חודרת לעורק וארבעה פצעי דקירה חודרים. הוא הובהל לבית חולים, קיבל טיפול לרבות איחוי הפצעים באמצעות סיכות ולאחר מכן שוחרר לביתו. יומיים לאחר מכן, עקב החמרה במצבו של המתלונן, אשר כללה נפיחות, חום ודימום מפצעי הדקירה, שב המתלונן לבית-החולים, אובחן כסובל מירידה משמעותית ברמת ההמוגלובין, אושפז, טופל ושוחרר לאחר מספר ימים. הנאשם היה כבן 20, ולחובתו היו שתי הרשעות קודמות בעבירות אלימות ורכוש בגין הוטלו עליו עונשי מאסר בפועל. שירות המבחן העריך כי רמת המסוכנות להישנות עבירות אלימות ע"י אותו נאשם היא גבוהה. נקבע ע"י בית המשפט מתחם עונש הולם שנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל, והושת על הנאשם עונש מאסר בפועל לתקופה של 15 חודשים (לאחר הפעלת מאסר מותנה הושת עונש כולל של 23 חודשי מאסר בפועל).

24. לאחר שבחנתי, כאמור, את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה שבפנינו, את נסיבות ביצועה, וכן נתתי דעתי למדיניות הענישה הנהוגה, לרבות לפסיקה אליה הפנה כל אחד מהצדדים, הגעתי לכלל מסקנה, כי מתחם העונש ההולם בתיק זה נע בין עונש של 15 חודשי מאסר בפועל לבין עונש של 36 חודשי מאסר בפועל, וזאת לצד רכיבי ענישה של מאסר מותנה מרתיע ופיצוי משמעותי למתלוננים.

25. כאן ראוי לציין כי הגעתי בתיק זה לכלל מסקנה, כי יש לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם, מטעמי שיקום, תוך החלה בענייננו של סעיף 40ד(א) לחוק העונשין שזו לשונו: "קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969".

26. תסקיר שרות המבחן מלמד, כאמור, כי עסקינן בנאשם שטרם ביצע העבירה, ניהל אורח חיים תקין וגדל במשפחה נורמטיבית. עברו של הנאשם בן ה-27 נקי ללא רבב כך שניתן לראות את האירוע מושא כתב האישום כמעידה חד-פעמית מבחינת הנאשם עליה הוא מצר ומתחרט מאוד, כפי שאף עלה מדבריו בדיון לפניי. הנאשם גם הביע אמפטיה כלפי המתלוננים ורצון לפצותם משלא הושלם הליך הסולחה בין הצדדים. כאן ראוי לציין כי משיחה שקיים שירות המבחן, במסגרת הליך המעצר, עם המתלוננים עלה כי החלו בין הצדדים מגעים לסולחה וכן כי המתלוננים אינם

חשים פחד או איום מפני הנאשם. לכך יש להוסיף, לטובת הנאשם, את נסיבות חייו הקשות, כמצטייר מהתסקיר, לרבות את מחלתה הקשה של אמו של הנאשם שהשפיעה עליו מאוד. זאת ועוד, הנאשם היה נתון בתיק זה במעצר של ממש, לראשונה בחייו, במשך חודש וחמישה ימים, דבר שהותיר בו חותם מרתיע.

27. הנאשם הביע בפני שרות המבחן נכונות להשתלב בהליך טיפולי בתחום האלימות לצורך קבלת כלים להתמודד במצבי לחץ ועימות. שרות המבחן מעריך כי הנאשם עשוי להפיק תועלת מההליך הטיפולי, דבר שיפחית את הסיכון, המוערך ברמה בינונית, להישנות אלימות על-ידו בעתיד. הנה כי כן, אנו למדים מהתסקיר באופן מפורש כי קיים במקרה דנן סיכוי של ממש לשיקומו של הנאשם. שליחתו למאסר של ממש עלולה לפגוע בסיכויי שיקומו ולהביא לחשיפתו לתת-תרבות עבריינית. חשוב להדגיש כי שיקומו של הנאשם והתרחקותו ממעגל הפשיעה עולים בקנה אחד גם עם האינטרס הציבורי ולא רק עם האינטרס האישי של הנאשם.

28. בנסיבות אלו ובהתחשב גם בהודאתו של הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, אשר מעבר לחיסכון בזמן השיפוטי, חסכה גם את העדת עדי התביעה ובמיוחד את העדת המתלוננים, על כל הכרוך בכך, הרי שראוי בתיק זה לתת לנאשם הזדמנות למצות את ההליך השיקומי ולשוב ולנהל אורח חיים תקין, מה גם שאם לא יעמוד בתנאי צו המבחן או יבצע עבירה נוספת בתקופת המבחן- יופקע הצו וכפי הנראה יגזר דינו מחדש, לחומרה.

29. בסיכומי של דבר, אני מחליטה, כאמור, לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם מטעמים של שיקום ודנה את הנאשם, כדלקמן:

· למאסר בפועל לתקופה של 9 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שרות, כאמור בחוות דעת הממונה על עבודות שרות, היינו באגודה למען הקשיש ברחוב בבל 10 בעכו. הנאשם יתייצב ביום 26/11/20 בשעה 8:00 לתחילת ריצוי עבודות השירות בשד' הציונות 14, טבריה. הנאשם מוזהר בזה, לבקשת הממונה על עבודות שרות, כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים המצריכים התייצבות רציפה וכל חריגה מהכללים עלולה להביא להפסקת ריצוי עבודות השרות ולריצוי יתרת העונש במאסר של ממש.

· למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא לבל יבצע הנאשם עבירת אלימות מסוג פשע לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977.

· למאסר על תנאי לתקופה של 5 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא לבל יבצע הנאשם עבירת אלימות מסוג עוון לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977.

· אני מורה לנאשם לפצות את המתלונן מ' פיצוי בסכום של 10,000 ₪ אשר יופקד ע"י הנאשם עבור המתלונן הנ"ל בקופת בית המשפט עד ליום 15/12/20.

· אני מורה לנאשם לפצות את המתלונן ע' פיצוי בסכום של 15,000 ₪ אשר יופקד ע"י הנאשם עבור

המתלונן הנ"ל בקופת בית המשפט עד ליום 15/12/20.

· אני מטילה על הנאשם צו מבחן למשך תקופה של 18 חודשים, במהלכה ישולב הנאשם בקבוצה טיפולית, כאמור בתסקיר שרות המבחן.

הנאשם מוזהר בזה, כי במידה שלא יעמוד בתנאי צו המבחן או יבצע עבירה נוספת בתקופת הצו והצו יופקע, אזי הוא יהא צפוי לגזירת דינו מחדש, לחומרה.

המאשימה תמציא תוך 7 ימים הודעה בכתב לתיק בית המשפט לעניין פרטיהם העדכניים של המתלוננים.

המזכירות תמציא גזר הדין לשרות המבחן ולממונה על עבודות שרות.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, 14/9/20 כ"ה אלול תש"פ, במעמד ב"כ המאשימה, עו"ד מיכאל יפרח, ב"כ הנאשם, עו"ד חנא בולוס והנאשם בעצמו.